

แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนสวายจิกโดยการมีส่วนร่วมของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
Guidelines for potential development of the Swamiji community involvement of the Tam-
bon Administration Organization Muang District, Buriram Province

ปิติวรรณ ฝ่ายโคกสูง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวายจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นงานวิจัยแบบผสม (Mix Method) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และการสนทนากลุ่ม การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้าน รวมไปถึง ประชาชนชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 100 คน และการสนทนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ SWOT Analysis และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยเทคนิคแบบสามเส้า และนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิต และด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง อยู่ในระดับมากตามลำดับ โดยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ที่ดิน แหล่งน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ความสะดวก คือ วิสาหกิจชุมชน ผลผลิตทางการเกษตร ทักษะอาชีพของครัวเรือนกลุ่มอาชีพ ด้านคุณภาพชีวิต คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและสังคมโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้นำชุมชน บุคลากรและองค์กร และนโยบายของรัฐ แนวทางการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวายจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ คือ ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอิสระให้กับประชาชน มีการพัฒนาระบบการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจัดตลาดนัดขนาดกลางเป็นที่จำหน่ายผลผลิต ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์และส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ด้านคุณภาพชีวิต คือ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของตำบลสวายจิก เช่น เริ่มตะรด (รำตะรด) เริ่มอันเร (รำสาก) นาฏดนตรี กลองยาว และการละเล่นพื้นบ้าน สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยวในตำบลที่สามารถประชาสัมพันธ์ และด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง คือ จัดตั้งคณะกรรมการชุมชน พัฒนาและปรับปรุง การบริหาร การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน และผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิกในการนำข่าวสารและบริการสู่ชุมชน รวมไปถึงสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จัดอบรมเยาวชน

คำสำคัญ : ศักยภาพ ชุมชน แนวทางการพัฒนาศักยภาพ การมีส่วนร่วม

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the community potential of Sawai Ngak community, Tambon Sawai Ngam, Amphoe Mueang, Buriram Province. Study the potential development of the Swamiji community. The participation of the Tambon Sawai Yak district in Buriram.

It is a mixed method using quantitative and qualitative research. The instrument for collecting data consisted of an interview form and group discussion. The sample selection was specific to community leaders, village councils, 19 villages as well as villagers. 100 people involved and discussion on data analysis by SWOT analysis and SWOT analysis. Verify data reliability by triangulation technique. The results were analyzed by descriptive analysis.

The research found that community potential of Sawai Ngak community, Tambon Sawai Ngam, Muang District, Buriram Province. Infrastructure Environmental quality of life. And the management of the business. At the high level, respectively. Infrastructure includes land, water resources, telecommunications, public water supply, electricity, environment, environment, cleanliness, landscaping, economic pollution, community enterprises. agricultural product professional skills of households One Tambon One Product The quality of life is local wisdom, morality, ethics, local culture. Community Welfare Local Wisdom Promotion The main theme of Sufficiency Economy Philosophy and the management of the business is the participation of people in urban development and society by introducing the principles of sufficiency economy, community leaders, personnel and organizations. And state policies State guidelines for potential development of the Swamiji community. The involvement of the sub-district administration of Sawai Jeek in Buriram province, namely the economic aspect, is to encourage independent vocational training for the people. Development of production system. To create value, to supply the middle market, to sell products, to promote the establishment of cooperative groups, and to promote the promotion of agricultural productivity. The quality of life is to promote arts and culture of Sawai Jag Such as herpesvirus (herpes), herpes simplex (swollen), long-legged drumming and folk games. Unique Products The tourist attraction in the district can be public relations. And the administration of the business is to establish a community committee. Develop and improve Management of the operation of community committees and Community leaders are representatives of the Sawai Jeek District Administrative Organization in bringing information and services to the community. To strengthen the community. Youth Training

Keywords : Community Potential Development Guidelines participation

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ผันผวน ซับซ้อนและคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก แม้ว่าในภาพรวมสังคมไทยมีภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้น และมีภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งแตกต่างกันไปทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน และสังคม แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประเทศต้องเผชิญกับความเสี่ยง ในหลายมิติโดยเฉพาะความเสี่ยงจากการบริหารภาครัฐที่อ่อนแอ โครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สามารถรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งความเสี่ยงจากความเสื่อมถอยของค่านิยมที่ฝังรากลึกในสังคมไทย ความเสื่อมโทรมของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงด้านความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเสริมสร้างทุนที่มีอยู่ของประเทศให้เข้มแข็ง ทั้งทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจ และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพื่อเตรียมพร้อมให้ประเทศสามารถปรับตัว รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับ กระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้ง โอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1950 จากแนวคิดการพัฒนาชนบทภายใต้กรอบความคิดเรื่องการพัฒนาประเทศ เป็นการพัฒนาแบบดั้งเดิม เช่น ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามลำดับขั้น ทฤษฎีการสะสมทุน ทฤษฎีความทันสมัยและทฤษฎีวิฤภาค ซึ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศโลกที่สาม แต่ผลปรากฏว่าเกิดช่องว่างระหว่างชนบทและเมืองมากขึ้น อีกทั้งประเทศด้อยพัฒนาต้องตกอยู่ในสภาพที่ต้องพึ่งพิงประเทศที่พัฒนาแล้วทางตะวันตก และถูกครอบงำโดยระบบทุนนิยมโลก ทำให้นักวิชาการได้ตระหนักถึงข้อผิดพลาดของทฤษฎีและสนใจการพัฒนาชนบทมากขึ้น จึงเกิดทฤษฎีการพัฒนาแบบปฏิรูปขึ้น เช่น ทฤษฎี-ด้อยพัฒนา ทฤษฎีการพัฒนาอีกรูปแบบหนึ่ง และทฤษฎีการกระจายรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์, 2554, หน้า 56)

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (community economic development) เป็นกระบวนการพัฒนาที่ต้องมีการพิจารณาแบบองค์รวมเมื่อมีการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นแนวทางที่ครอบคลุมหลายแง่มุม ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการแก้ไขปัญหาความยากจน และไม่ได้นำใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่จะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด กล่าวคือ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเป็นเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีวิถีทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของชุมชน เช่น โครงสร้างของชุมชนที่มีอิทธิพลต่อทางเลือก การเพิ่มความมั่นคงให้กับชุมชนทั้งทางการเงินและไม่เกี่ยวกับการเงิน การพัฒนาและการเจริญเติบโต และการไหลเวียนของทรัพยากรระหว่างชุมชน สร้างแรงกดดันให้ชุมชนจำเป็นต้องเลือกการสร้างโอกาสสำหรับชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สวัสดิการและคุณภาพชีวิต ดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จึงเป็นการพิจารณาจากปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางเศรษฐกิจ สังคม และสถาบันของชุมชน ที่สามารถสร้างประโยชน์ทั้งการส่งเสริมการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือความสัมพันธ์ของชุมชน ขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ การพัฒนาหรือชุมชน (Shaffer et al., 2006, p. 72)

ปัจจุบันจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดที่น่าสนใจในสายตาคนภายนอกเพราะขณะนี้เรามีทีมฟุตบอลที่แข็งแกร่งที่สุดในประเทศและเป็นทีมที่มีชื่อเสียงระดับเอเชียอีกด้วย อีกทั้ง เรายังมีสนามฟุตบอลที่ได้ชื่อว่า เป็นสนามฟุตบอลแห่งใหม่ที่ยิ่งใหญ่ได้มาตรฐานและสวยที่สุดในประเทศ ที่ใครๆ ก็อยากมาสัมผัสถึงบรรยากาศ นั่นคือ สนามกีฬา นิวไอโมบาย สเตเดียม นั่นเอง และนอกจากนั้นจังหวัดบุรีรัมย์ยังมีแหล่งท่องเที่ยวหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นแหล่งโบราณสถานเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีพื้นที่ซึ่งยังมีวิถีชีวิตเศรษฐกิจผสมผสานกับสภาพวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี บ้านเรือน ธรรมชาติ อารยธรรม ศาสนสถาน รวมไปถึงการทำเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน อันเป็นที่รู้จักของคนในจังหวัดบุรีรัมย์ คือ บ้านสาวจิก โดยชุมชน อบตสาวจิก ยังมีความเป็นธรรมชาติ ในตัวเองอยู่อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะ อารยธรรม วัฒนธรรม ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น เขาคะโดง การดำรงชีวิตของคนในชุมชนยังมีความเป็นเครือญาติอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ด้วยการพึ่งพิงธรรมชาติ เครือข่ายสังคม วิถีชีวิต มีอิสระในการดำเนินชีวิตของตนเอง เป็นศักยภาพพื้นฐานของ คนในตำบลสาวจิก ในการดำรงชีวิต เป็นชุมชนที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต รูปแบบใหม่ของจังหวัดได้ และนอกจากนี้ภาคเอกชนของจังหวัดยังได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมอีกมาก ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ที่ผ่านมา จากตัวเลขการจัดหาสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบุรีรัมย์ที่ผ่านมา ภาคบริการด้านการท่องเที่ยวและโรงแรมมีการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น จึงน่าจะได้รับการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จำนวนโรงแรม ห้องพัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ควรจะต้องได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับแรก เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในจังหวัดจำนวนเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น ยังเกิดการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนในด้านการสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อ

ส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬา เศรษฐกิจชุมชนเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญ มากสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เพราะถ้าหาก เศรษฐกิจชุมชนมีความมั่นคง แข็งแรง ก็จะส่งผลให้ ระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของทั้งประเทศมีความ มั่นคง แข็งแรง ตามไปด้วยประเทศที่ขับเคลื่อนด้วย ระบบเศรษฐกิจชุมชน อย่างเช่น อิตาลีที่แสดงให้เห็น ว่าเศรษฐกิจครอบครัว หรือเศรษฐกิจชุมชน และการ ประกอบการด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมใน ครัวเรือนสามารถส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจเจริญเติบโตได้ จากการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนได้ขยายตัว มาเป็นวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางในที่สุด และเป็นตัวอย่างที่ดีจนทำให้ประเทศอิตาลีกลายมา เป็นต้นแบบหนึ่งของการพัฒนาประเทศที่อาศัยการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจใน ภาพรวมของประเทศเมื่อพิจารณาถึงปัญหา ข้อจำกัด และโอกาสในการพัฒนาแล้ว การพัฒนาที่ถูกต้อง และเหมาะสม ควรจะมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อให้เกิดผล ประโยชน์ กับคนส่วนใหญ่ของประเทศ นั่นคือ จะต้อง ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง จนสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป (ธเนศ ศรีวิชัยลัมพันธ์, 2556)

สำหรับโครงการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาศักยภาพของชุมชนสวยจิก ตำบลสวยจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวยจิก ในเขตตำบลสวยจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวยจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบล สวยจิก จังหวัดบุรีรัมย์ซึ่ง ผลที่คาดว่าจะได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และนำผลการวิจัยไปต่อยอดในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวยจิกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนสวยจิก ในเขตตำบลสวยจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวยจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบล สวยจิก จังหวัดบุรีรัมย์

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพของชุมชน

พัทน์ม (Putnam, 1993: 15) กล่าวว่าไว้ว่าชุมชนจะเข้มแข็งและมีศักยภาพได้นั้น เพราะคนในชุมชนมีน้ำใจ มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความกระตือรือร้นเป็นบรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกันมีเครือข่ายของการทำให้สังคมมาติดต่อสัมพันธ์กันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน มีสถานภาพกายภาพของชุมชนที่เหมาะสม และสมาชิกมีส่วนร่วมในงานสาธารณสุขของชุมชน

จิระภา ฉิมสุข (2544) ให้ความหมายศักยภาพของชุมชน หมายถึง ชีตความสามารถของชุมชนอันที่จะตอบสนองความต้องการและแก้ไขสภาพปัญหาของคนส่วนใหญ่ในชุมชน รวมทั้งความสามารถของชุมชนในประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกับคนภายนอกชุมชน ขณะเดียวกันก็ดำเนินการแก้ไขปัญหามาจากภายนอกชุมชน ทางนี้ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อความปกติสุขในการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน องค์ประกอบที่จะทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการดำเนินงานใดๆ นั้น ได้แก่ โครงสร้างประชากรและระบบการปกครอง อาชีพและระบบการผลิต ความสามารถของชุมชนในการจัดการภายในชุมชน เช่น การใช้ระบบเครือข่าย ในระบบคัดเลือกผู้นำ การใช้ระบบศาลเผ่าศาลแก่ ทำหน้าที่พิจารณาตัดสินและแก้ไขข้อพิพาทความขัดแย้งหรือกรณีพิพาทในชุมชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาและการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำว่า “พัฒนา” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีความหมายว่า การทำให้เจริญ (เติบโต งอกงาม) ส่วนคำว่ายั่งยืน มีความหมายว่า ยืนยงอยู่ยาวนาน รวมความแล้วการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงหมายถึง การทำให้เกิดความเจริญแก่สิ่งที่ใดก็ตามที่เราต้องการจะพัฒนาให้เติบโต งอกงาม อย่างยาวนานที่สุด ความหมายของการพัฒนาที่เชื่อมโยงร้อยรัดกับความยั่งยืน ได้มีการนำเสนอไว้ ดังนี้

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้คนมีโอกาสในการที่จะปรับปรุงตนเองและพัฒนาศักยภาพให้สามารถมีชีวิตที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ มีเสรีภาพและมีศักดิ์ศรี การพัฒนาจะต้องมีความยั่งยืน จะต้องเกิดจาก

กระบวนการที่ค่อยเป็นค่อยไปทีละขั้นตอนและต้องเป็นการระเบิดจากภายในมากกว่าการผลักดันจากภายนอก (สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP), 2550, น. 76)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ความหมายของการจัดการนั้น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Management” อาจแปลว่า การจัดการหรือการบริหารจัดการ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมาย การจัดการ (Management) หมายถึง การสั่งการ ควบคุมงาน ดำเนินงาน ก็ได้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดการไว้ดังต่อไปนี้

Drucker Peter (1954: 12) ให้ความหมายว่า การจัดการเป็นศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น Herbert Simon (1965: 4) ให้ความหมายว่า การทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

Ernest Dale (1968: 4) ให้ความหมายว่า คือ กระบวนการจัดองค์การและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

Koontz Harold D. and Cyril O’Donnell (1972: 43) ให้ความหมายว่า การดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์การจัดการ

James A.F.Stoner (1978: 32) ได้กล่าวไว้ว่า วิวัฒนาการตามแนวคิดหลักทางการจัดการที่เกิดขึ้นและผ่านมา 3 ยุค ได้แก่ วิวัฒนาการตามแนวคิดทางการจัดการเชิงปริมาณ วิวัฒนาการของแนวคิดทางการจัดการที่สำคัญนำเสนอถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในยุคต่างๆ ช่วงเวลาต่างๆ และแนวคิดทางการจัดการซึ่งถูกนำมาใช้

SWOT Analysis

4.1 ความหมายของ SWOT Analysis

SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ ต่อการทำงานขององค์กร ซึ่ง SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมายดังนี้

Strengths	- จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ
Weaknesses	- จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ
Opportunities	- โอกาสที่จะดำเนินการได้

Threats - อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้านคือสภาพการณ์ภายใน และสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจนและวิเคราะห์ โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึง การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทางสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตรวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่างๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการ ดำเนินการตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในยุคต่างๆ และผลกระทบต่อการออกแบบโครงสร้างขององค์กรอันเป็นผลให้เกิดเป็น สภาพการณ์ขององค์กรที่มีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมมนุษย์

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตำบล สวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive sampling)เป็นการ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของ ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้าน รวมไปถึง ราษฎรชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 100 คน เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ

แบบสอบถาม “ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์” ผู้วิจัยสร้างมาจากการศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาหลักการ รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น และศึกษางานวิจัยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า จากนั้นกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า และสร้างคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็นทั้งหมด 3 ตอน นำแบบสอบถามที่ได้ขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ประสานงานกับ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยทำหนังสือจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขออนุญาตชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัยและขอความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประชุมกลุ่มย่อย พูดคุย ชี้แจง ทำความเข้าใจแก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ตัวแทนชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน (พัฒนากร) และ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวข้อง ในรายละเอียด บริบทพื้นที่ตำบลสวายจิก รายละเอียดแบบสอบถาม รายละเอียดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการสำรวจเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของชุมชนสวายจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล สวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อดำเนินการจัดเก็บแบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด เพื่อให้ครอบคลุม ทั้งหมด 19 ชุมชน ผู้วิจัยเตรียมการสัมภาษณ์ โดยการเตรียมตัวผู้สัมภาษณ์ให้มีความเข้าใจในแบบสอบถาม และมีความพร้อม ประสานผู้ให้ข้อมูลและศึกษาข้อมูลด้านสถานที่เก็บข้อมูล การทำหนังสือขอความร่วมมือกำหนดวันเวลาและสถานที่สัมภาษณ์ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์และแบบสอบถามที่ต้องใช้ในการสัมภาษณ์ให้พร้อม ในการเตรียมตัวผู้สัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมืออาสาสมัคร ผู้ใหญ่บ้าน นักพัฒนาชุมชนในเขตตำบล สวายจิก มาเป็นผู้นำในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์จากแบบสอบถาม ซึ่งได้รับความร่วมมือกับผู้นำชุมชนในการประสานงานในงานวิจัยครั้งนี้ มีผู้นำชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบล สวายจิก เป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่รู้จักผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยต้องมีการชี้แจงกับผู้สัมภาษณ์ ทำความเข้าใจในแบบสอบถาม วิธีการสัมภาษณ์ และการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ข้อมูลที่สอบถามเป็นข้อมูลทั่วไปไม่มีข้อมูลเชิงลึกที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างในชุมชน ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผู้สัมภาษณ์ แนะนำตนเองชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเก็บข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อรวบรวมไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ต่อไป

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับค่าสถิติสำคัญ ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลสถานภาพทั่วไปของที่ตอบแบบสอบถาม ค่าร้อยละ (Percentage)

การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อย จากนั้นได้นำมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ แปลงข้อมูลที่ได้ในแบบสอบถามเป็นรหัส (Code) แล้วบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำผลที่ได้จากการประมวล ข้อมูล (Print out) มาพิจารณาค่าทางสถิติ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) หรือค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพหลัก เกษตรกร สถานะในหมู่บ้านเป็นกรรมการหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนตำบลสวายจิก ทั้งหมด 5 ด้านได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง ดังตารางที่ 4.2

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง

ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ	อันดับ
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.43	0.60	มาก	1
ด้านเศรษฐกิจ	4.26	0.90	มาก	3
ด้านคุณภาพชีวิต	4.21	0.77	มาก	4
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.30	0.90	มาก	2
ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง	4.13	1.16	มาก	5
รวม	4.25	0.86	มาก	

จากตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมผลการประเมิน มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25, S.D = 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีศักยภาพ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D = 0.60) ลำดับที่ 2 ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย = 4.30 , S.D = 0.90)ลำดับที่ 3 ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย = 4.26 , S.D = 0.90) ลำดับที่ 4 ได้แก่ ด้านคุณภาพชีวิต (ค่าเฉลี่ย = 4.21 , S.D = 0.77) และ ลำดับที่ 5 ได้แก่ ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง (ค่าเฉลี่ย = 4.13 , S.D = 1.16) ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. มี สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ และก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุง รักษาถนน	4.69	0.58	มากที่สุด
2. ไฟฟ้า มีการขยายเขตติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ	4.46	0.67	มาก
3. การขยายเขตประปาภูมิภาค ประปาหมู่บ้าน การพัฒนาแหล่งน้ำ	4.45	0.72	มาก
4. มีบริการพื้นที่สาธารณะ	4.26	0.78	มาก
5. การบริการโทรคมนาคม ที่เพียงพอ	4.32	0.79	มาก
รวม	4.43	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการประเมิน ในภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ คือ สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ และก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุง รักษาถนน อยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.69, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ไฟฟ้า มีการขยายเขตติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ (ค่าเฉลี่ย = 4.46, S.D. = 0.67) รองลงมา การขยายเขตประปาภูมิภาค ประปาหมู่บ้าน การพัฒนาแหล่งน้ำ (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = 0.72) รองลงมา การบริการโทรคมนาคม ที่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 4.32, S.D. = 0.79) และลำดับสุดท้าย คือ มีบริการพื้นที่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย = 4.26, S.D. = 0.78)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. ส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร	4.22	0.79	มาก
2. เสริมสร้างและเพิ่มทักษะอาชีพของครัวเรือนกลุ่มอาชีพ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชน	4.30	0.64	มากที่สุด
3. จัดหาแหล่งกระจายสินค้าชุมชน	4.27	0.59	มากที่สุด
รวม	4.26	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ ผลการประเมิน ในภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.26, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สร้างและเพิ่มทักษะอาชีพของครัวเรือนกลุ่มอาชีพ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.30, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือ จัดหาแหล่งกระจายสินค้าชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.27, S.D. = 0.59) และ ส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย = 4.22, S.D. = 0.79)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณภาพชีวิต

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	4.20	0.69	มาก
2. ด้านส่งเสริมการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมและสิ่งเสพติด	4.23	0.78	มาก
3. ด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย / นันทนาการ / กีฬา	4.27	0.84	มากที่สุด
4. ด้านส่งเสริมสวัสดิการชุมชน	4.16	0.72	มาก
5. ด้านส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น น้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.83	มาก
รวม	4.21	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณภาพชีวิต ผลการประเมิน ในภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.21, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย / นันทนาการ / กีฬาอยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมและสิ่งเสพติด (ค่าเฉลี่ย = 4.23, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 4.20, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น น้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย = 4.19, S.D. = 0.83) และลำดับสุดท้าย ด้านส่งเสริมสวัสดิการชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 4.16, S.D. = 0.72)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. ด้านอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อม	4.21	0.75	มาก
2. ด้านความสะอาดและการจัดภูมิทัศน์	4.43	0.88	มาก
3. ด้านมลพิษ	4.23	0.95	มาก
รวม	4.30	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสิ่งแวดล้อม ผลการประเมิน ในภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความสะอาดและการจัดภูมิทัศน์ อยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = 0.88) รองลงมา คือ ด้านมลพิษ (ค่าเฉลี่ย = 4.23, S.D. = 0.95) และ ด้านอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย = 4.21, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและสังคมโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.79	มากที่สุด
2. ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและองค์กรให้มีขีดความสามารถในการพัฒนา	4.23	0.89	มาก
3. ส่งเสริมระบบบริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลมาตรฐานสากล	4.04	0.61	มาก
4. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.31	0.66	มากที่สุด
5. การจัดระเบียบชุมชนและปลูกจิตสำนึกทางสังคม	4.28	0.69	มากที่สุด
6. ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายของรัฐและหน่วยงานราชการ	4.12	0.86	มาก
รวม	4.13	1.16	มาก

จากตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพชุมชนของชุมชนสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง ผลการประเมิน ในภาพรวมมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองและสังคมโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย =4.42, S.D.= 0.79) อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก รองลงมา คือ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (ค่าเฉลี่ย =4.31, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก และ การจัดระเบียบชุมชนและปลูกจิตสำนึกทางสังคม (ค่าเฉลี่ย =4.28, S.D.= 0.69) อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนสวายจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาและสรุปประเด็นออกเป็นด้านๆได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

องค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในเขตรับผิดชอบองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ให้ได้รับความสะดวกสบาย ตามลำดับดังนี้

1.1 ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค

เดิมที่มีสภาพที่เป็นอยู่ให้มีสภาพที่ดี สมบูรณ์ สามารถใช้ได้เป็นอย่างดี

1.2 ดำเนินการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็น

ได้แก่ ถนน ท่อ / ทางระบายน้ำ ในส่วนที่ยังขาดอยู่ให้ครบถ้วน ตลอดจนปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่างให้ทั่วถึงทั้งตำบล

1.3 ปรับปรุงกระบวนการผลิตน้ำประปา

ให้เหมาะสมที่จะใช้อุปโภคและบริโภค โดยการวางระยะยาวต่อไป

1.4 สร้างฝายกักเก็บน้ำลำห้วยตลาดโดยการสร้างฝายในหลายๆจุด

แต่จะอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ให้สามารถนำน้ำมาใช้ในการอุปโภค และบริโภค และเพื่อการเกษตร และการอุตสาหกรรม

2. ด้านเศรษฐกิจ

องค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก ได้มีเห็นความสำคัญของความเจริญทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญต่อการพัฒนาในทุกระดับ และควบคู่กันไปกับการพัฒนาทางด้านสังคมและการเมือง ซึ่งมีนโยบายดังต่อไปนี้

2.1 ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ให้กับประชาชนในหมู่บ้านชุมชนตามความสนใจ และมีการพัฒนาระบบการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม จัดหาตลาดขนาดกลางเป็นที่จำหน่ายผลผลิต

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ ในรูปแบบต่างๆ

ไม่ว่าจะเป็น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การค้า และสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อให้ประชาชนรู้จักการออมการรวมตัวกันเพื่อประกอบกิจกรรม กำไรและการปันผลกำไรจากการออม

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

เช่น เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยยาปราบศัตรูพืช และเครื่องมือการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม

2.4 ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการเรียนรู้ เพื่อเตรียมตัว เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน (AEC) แก่ประชาชนที่ต้องพัฒนาตนเอง เช่น ภาษา ระบบการค้า และการลงทุน ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดไว้แล้วว่า ปี 2558 ประเทศไทยจะร่วมเข้าสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งเป็นการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเต็มรูปแบบ

3. ด้านคุณภาพชีวิต

องค์การปกครองส่วนตำบล สวายจิก ได้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาสังคม ซึ่งประกอบด้วย การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมการสาธารณสุขและการพัฒนาชุมชน ถือเป็นงานที่สำคัญ เพราะจะเป็นพื้นฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน อันเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงมีนโยบายที่เร่งดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการศึกษา

3.1.1 สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน

3.1.2 พัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ ให้มีสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนเข้าสู่ระบบของโรงเรียน

3.1.3 ส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬาแก่เด็กและเยาวชน เพื่อลดปัญหาความเสื่อมของอวัยวะและยาเสพติดและส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแข่งขันกีฬาสโมสรขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก

3.2 ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

3.2.1 จัดให้มีการอนุรักษ์และส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ เช่น งานวันเด็กแห่งชาติ งานประเพณีทำบุญวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันผู้สูงอายุ วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง วันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

3.2.2 ให้มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของตำบลสวายจิก เช่น เริ่มตระกูล (รำตระกูล) เริ่มอันเร (รำสาก) นาฏดนตรี กลองยาว และการละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 ด้านการสาธารณสุข

3.3.1 สนับสนุนการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสวายจิกให้เป็นหน่วยงานที่ให้บริการสร้างเสริมสุขภาพและเป็นสถานพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสานงานกับสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคติดต่อ

3.3.2 เร่งรัดขยายงานสาธารณสุขมูลฐานลงสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยประสานงาน

อย่างใกล้ชิดกับสาธารณสุขอำเภอเมืองบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสายจิก จัดให้มีการฝึกอบรมศึกษาดูงานทบทวนบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เพื่อให้ อสม. เป็นเกณฑ์การในการพัฒนาด้านสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ

3.3.3 ให้ประชาชนมีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม เพื่อจัดกิจกรรมออกกำลังกายโดยใช้หลักสุขภาพดีไม่มีขายถ้าอยากได้ต้องออกกำลังกายเอง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิกจะเป็นผู้ประสานงานให้การสนับสนุน โดยรวมกันเป็นเครือข่ายผู้รักสุขภาพที่ดีห่างไกลอบายมุข

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

4.1 ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึก ให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก ให้ตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะ ถนน คู คลอง ลำน้ำ – ลำห้วยสาธารณะที่ติดสาธารณะ และทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ใต้ดิน ป่าไม้ ในเขตบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก ตลอดจนจรรยาบรรณให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติโดยจัดให้มีกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน โดยจัดให้มีการสร้าง “ฝายแม้ว” ในเขตพื้นที่ป่าต้นน้ำเขากระโดง ซึ่งไหลสู่อ่างเก็บน้ำบ้านโคกตาสิงห์และอ่างเก็บน้ำบ้านสะยาอันอยู่ในเขตพื้นที่บริหารส่วนตำบลสายจิก

4.2 ส่งเสริมและรณรงค์การกำจัดขยะและการจัดเก็บขยะ ลดปริมาณขยะ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ หน้าบ้านน่ามอง หรือหมู่บ้านน่าอยู่ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในชุมชนรักความสะอาด รักความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตบ้านของตนเอง

5. ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง

การดำเนินการบริหารกิจการบ้านเมือง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะผลักดันให้การบริหารงานด้านต่างๆ ประสบความสำเร็จ เพื่อให้การดำเนินงาน ดังนี้

5.1 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชน พัฒนาและปรับปรุง การบริหารการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน ให้เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อนำความต้องการและปัญหาของชุมชนและประสานกับองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก และเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลสายจิกในการนำข่าวสารและบริการสู่ชุมชน โดยยึดหลัก ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันพัฒนา

5.2 สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จัดอบรมเยาวชนให้รู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด โดยป้องกันและปราบปรามปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เข้าสู่ชุมชนอย่างจริงจัง จนชุมชนสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เข้าสู่ชุมชนได้

5.3 จัดให้มีการป้องกัน และระงับอัคคีภัย ให้มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและระงับอัคคีภัย จัดให้มีอาสาสมัครของชุมชนและอบรมให้มีความรู้ความสามารถดำเนินการ และประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิกได้ทันต่อเหตุการณ์

5.4 การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองจะใช้กระบวนการ ในทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการทางการเมืองตามหลักการแห่งประชาธิปไตย

5.5 การบริหารงานจะยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2552 ซึ่งประกอบด้วย หลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

5.6 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้กับงานบริการประชาชน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ขององค์การบริหารส่วนตำบล (CALL CENTER) เพื่อตอบสนองและให้ข้อมูลที่สามารถเปิดเผยให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ และทันต่อเหตุการณ์ เป็นจุดบริการประชาชนประจำองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก

5.7 ให้มีการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผน และข้อกฎหมายให้เสร็จตาม

ระยะเวลาที่กำหนด ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนและข้อกำหนดฯ เพื่อประโยชน์ของประชาชน

5.8 ส่งเสริม พัฒนา ติดตั้ง Internet ในระบบ Wireless Wifi สาธารณะ เพื่อบริการแก่ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก เพื่อบริการทางการศึกษาของเยาวชน และการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัยที่สุด แก่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนของชุมชนสายจิก ตำบลสายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

พบว่า ส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีพหลัก เกษตรกร สถานะในหมู่บ้านเป็นกรรมการหมู่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท ศักยภาพชุมชนของชุมชนสายจิก ตำบลสายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมผลการประเมิน มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ลำดับที่ 3 ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ลำดับที่ 4 ได้แก่ ด้านคุณภาพชีวิต และ ลำดับที่ 5 ได้แก่ ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง

2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนสายจิก โดยการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนตำบลสายจิก จังหวัดบุรีรัมย์

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค ดำเนินการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็น ปรับปรุงกระบวนการผลิตน้ำประปา สร้างฝายกักเก็บน้ำลำห้วยตลาดโดยการสร้างฝายในหลายจุด

2) ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอิสระ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กชพรรณ โรจนวิฑิตพงศ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนชนบทไทยเพชรบุรี ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลพันสาม พบว่า อบต.กำหนดบทบาทในการทำกิจกรรมเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษาชนบทไทย จ.เพชรบุรี และ กำหนดการช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในรูปแบบต่างๆ ส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการเรียนรู้ เพื่อเตรียมตัว เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน (AEC) แก่ประชาชนที่ต้องพัฒนาตนเอง เช่น ภาษา ระบบการค้า และการลงทุน

3) ด้านการศึกษา สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ ให้มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของตำบลสายจิก เช่น เริมตะรด (รำตะรด) เริมอันเร (รำสาก) นาฏดนตรี กลองยาว และการละเล่นพื้นบ้าน ด้านการสาธารณสุข สนับสนุนการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสายจิก

4) ด้านสิ่งแวดล้อมสร้างจิตสำนึก ให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสายจิก ให้ตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะ ถนน คู คลอง ลำน้ำ – ลำห้วยสาธารณะที่ดินสาธารณะ และทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ใต้ดิน ป่าไม้ ส่งเสริมและรณรงค์การกำจัดขยะและการจัดเก็บขยะ ลดปริมาณขยะ

5) ด้านการบริหารกิจการบ้านเมือง จัดตั้งคณะกรรมการชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐานันดร ปูนิล และคณะ (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง พบว่า ประชาชนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท/การแสดงออกของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก พัฒนาและปรับปรุง การบริหาร การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน ให้เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชนอย่างแท้จริง สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน จัดอบรมเยาวชนให้รู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด จัดให้มีการป้องกัน และระงับอัคคีภัย ให้มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและระงับอัคคีภัย การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองจะใช้กระบวนการ ในทางการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้กับงานบริการประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1) โครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมในกระบวนการพัฒนาชุมชนซึ่งทำให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการในเรื่องของการผลิต การบริโภค การแปรรูป และการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญในการพัฒนาทั้งผู้นำเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ ชาวบ้านหรือสมาชิกกลุ่มอาชีพ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และความสามารถในการผลิต รู้จักบริโภค และมีแนวคิดด้านการแปรรูป และการขาย โดยสร้างเครือข่ายกับองค์กรภาครัฐและเอกชน และส่งผลต่อการระดมคน เงินทุน การบริหารจัดการในกระบวนการผลิตทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยความรู้และความสามารถของคนในชุมชน นอกจากนี้ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องก็มีความสำคัญ จึงควรพัฒนาให้มีความรู้อย่างลึกซึ้งในอุตสาหกรรม และเทคนิคการกระตุ้น เชื่อมประสาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้กลุ่มอาชีพประสบความสำเร็จ

2). ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอิสระ นอกจากจะมีความรู้ในการผลิตสินค้าเป็นอย่างดี และมีการควบคุมคุณภาพของสินค้าแล้วนั้น สมาชิกกลุ่มยังควรเข้าใจถึงการรวมกลุ่ม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ และเพื่อความมั่นคงในการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มควรร่วมกันจัดหาเงินทุนโดยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน และจัดกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มรวมทั้งคนในชุมชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบประปาเพื่อการอุปโภคและบริโภค และปรับปรุงถนนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และปัจจัยสำคัญอีกประการคือ การยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ โดยการตระหนักถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริโภคไม่ให้เกินกว่ารายได้ที่มีอยู่ ซึ่งวิธีการสำคัญคือการสอนให้สมาชิกกลุ่มรู้จักจัดทำและวิเคราะห์ระบบบัญชีของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มอาชีพได้รับรู้ถึงรายละเอียดของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนของสินค้าที่กลุ่มอาชีพร่วมกันผลิตให้ชัดเจน รวมทั้งแจกแจงรายได้ที่ได้จากการสนับสนุนของรัฐบาล ออกจากรายได้ที่ได้จากการขาย เพื่อให้สามารถมองเห็นถึงศักยภาพในการดำเนินงานของกลุ่มได้อย่างแท้จริง นำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากการดำเนินงานของกลุ่มได้อย่างตรงจุด

เอกสารอ้างอิง

- กขพรรณ โรจนวิทีตพงศ์ (2559) บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนชนมไทยเพชรบุรี ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- จิระภา ฉิมสุข (2544) ศักยภาพชุมชนในด้านทัศนสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น
- ฐานันดร ปูนิล และคณะ (2556) บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง บทความวิจัยเสนอในการประชุมมหาดไทยวิชาการครั้งที่ 4 สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP) (2550) รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่ง สหประชาชาติ (UNDP).
- Drucker Peter (1954). Management. USA.University of Frankfurt 12)
- Ernest Dale (1968): Organizational Process and Resource Use.Columbia. University of Pennsylvania
- Herbert Simon (1965): Management. In Pittsburgh, Pennsylvania. University of Carnegie-Mellon.
- James A.F.Stoner (1978): Management. Englewood Cliffs, New York : Prentice Hall.
- Koontz Harold D. and Cyril O'Donnell (1972) Principles of Management: An Analysis of Managerial Functions. New York: MC Graw – Hill
- Putnam, Robert D. 1993. Making Democracy Work. New Jersey : Princeton University Press,